

Odder Kommunes forebyggelses – og anbringelsesstrategi

Forord

Odder Kommunes forebyggelses- og anbringelsesstrategi retter sig primært mod børn og unge, hvis udvikling og trivsel ikke alene kan sikres gennem almenområdet. Strategien henvender sig derfor primært til medarbejdere, der arbejder inden for området for særlig støtte til børn, unge og deres familier. Med et stærkt fokus på forebyggelse og tværgående samarbejde, henvender strategien sig dog også til medarbejdere på det almene børne- og ungeområde.

Indsats- og anbringelsesstrategien er et led i udmøntningen af Odder Kommunes børne- og ungepolitik.

Børne- og ungepolitikens vision er den fælles overordnede retning for hele børne- og ungeområdet. Visionen er det vi stræber efter at opnå sammen:

”Livsduelige børn og unge, der inkluderer hinanden, og som hver især er en betydningsfuld del af fællesskabet”.

Strategien beskriver hvordan vi skal føre børne- og ungepolitikens vision ud i livet på forebyggelses- og anbringelsesområdet. Med andre ord konkretiserer strategien vores børne- og ungepolitik, ved at beskrive de principper og leveregler, som skal være bærende for vores praksis og en integreret del af vores tænkning og tilgang i det daglige arbejde og samarbejde på tværs.

Strategiens opbygning

Strategiens øverste niveau er den **fælles kerneopgave**. Kerneopgaven er det fælles overordnede formål for hele området for børn, unge og familier med behov for særlig støtte. Kerneopgaven er defineret ved "hvordan det ser ud", når vi lykkes med at skabe den værdi, vi er sat i verden for at skabe for borgerne. Kerneopgaven skal være omdrejningspunktet for alt hvad vi gør, og det som sikrer, at vi alle trækker i samme retning.

Strategien er bygget op omkring **4 fokusområder**. Fokusområderne danner mere konkret ramme og retning for vores indsats, ved at beskrive de principper og leveregler, som er bærende i vores bestræbelser på at lykkes med kerneopgaven.

Strategiens **fundament** er det, der danner grundlæggende afsæt for vores tænkning og tilgang.

Fælles kerneopgave

"Vi understøtter at børn og unge med behov for særlig støtte opnår de samme muligheder for sundhed, udvikling og trivsel som deres jævnaldrende"

Fokusområder

Tidlig og forebyggende indsats

Indgribende foranstaltninger - med fokus på hjemmebaserede indsatser og nærhedsprincippet

Barnets stemme og samarbejde med forældre og det nære netværk

Fokus på kerneopgaven

Fundament

Fælles Ansvar - Sammen og på tværs

Principper for indsatsstrappen

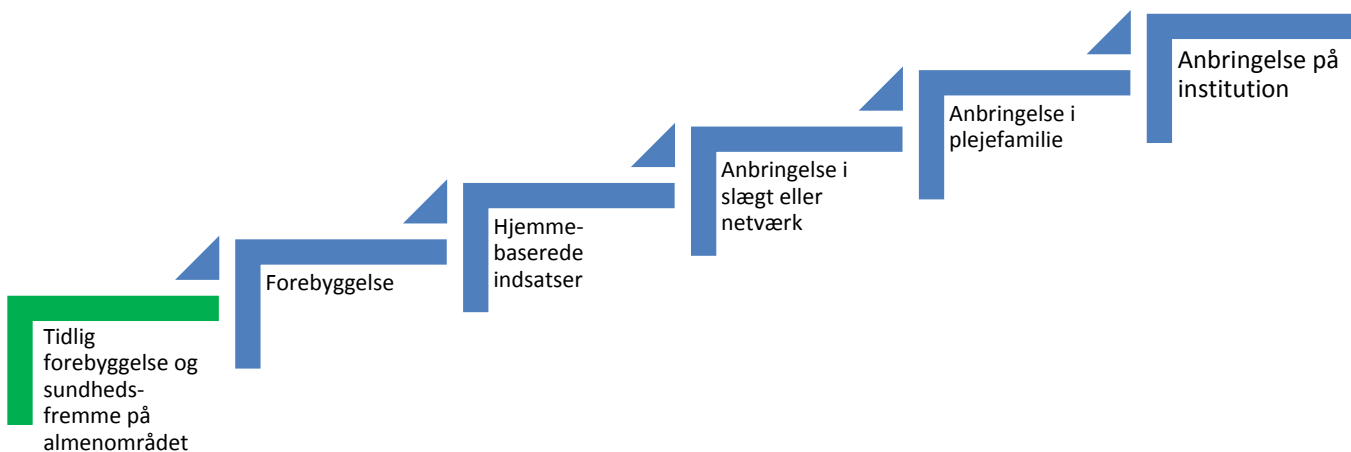

Fælles ansvar – sammen og på tværs

Det er vores grundlæggende afsæt, at børn og unges sundhed, udvikling og trivsel er et fælles ansvar. Vi sætter barnet først og med en helhedsorienteret tilgang inddrager vi alle vigtige aktører i barnets liv i samarbejdet - forældre, skole, daginstitution, netværk og aktører i civilsamfundet. Det gør vi, fordi vi skal have alle vigtige ressourcer i spil omkring barnet og fordi vi vil skabe helhedsorienterede og sammenhængende løsninger. Helhed og sammenhæng giver kvalitet i indsatsen og sikrer en rød tråd samt ro og stabilitet i barnets liv.

Indsatstrappen

Odder Kommunes forebyggelses- og anbringelsesstrategi baserer sig på arbejdet ud fra en insatstrappe.¹

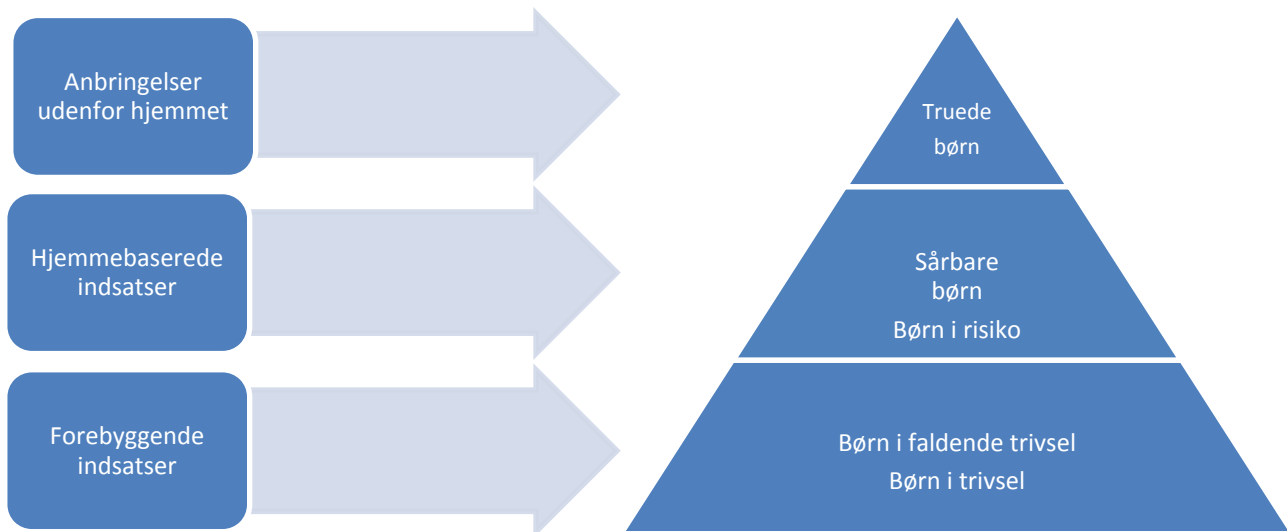
Indsatstrappen viser de forskellige typer af indsatser og tilbud i forhold til graden af indgriben i hverdagen og afstanden til et almindeligt hverdagsmiljø. Indsatstrappens nederste trin omfatter de brede forebyggende og sundhedsfremmende indsatser på almenområdet, som kommer alle børn og unge til gavn. Forebyggelse gennem stærke inkluderende fællesskaber og et stærkt tværgående samarbejde, er den fælles basis, som alle aktører hele tiden arbejder ud fra og bidrager til.

De øvrige trin – markeret med blå – er indsatser over for børn, unge og deres familier med behov for særlig støtte – indsatser der ligger inden for Servicelovens bestemmelser, hvilket er her forebyggelses- og anbringelsesstrategien har sit hovedsigte.

¹ Indsatstrappen er udviklet af Socialstyrelsen

Indsatspyramiden illustrerer hvornår de forskellige indsattstyper skal tages i anvendelse:

Pyramiden illustrerer relevante indsattstyper i forhold til tre hovedgrupper af børn, som er defineret ud fra graden af bekymring i forhold til barnets trivsel.

Odder Kommunes børnelineal anvendes på tværs af special- og almenområdet som fælles værktøj til at definere og skabe fælles sprog for bekymringsgraden i forhold til barnets trivsel. Derudover skal børnelinealen bruges retningsvisende i forhold til valg og tilrettelæggelse af den rette indsats.

Principper for indsattstrappen

I Odder Kommune sker arbejdet med børn, unge og familier med behov for særlig støtte ud fra de bærende principper for indsattstrappen:

- Jo højere op af trappen, jo mere indgribende indsatser i forhold til et almindeligt hverdagsliv.
- Indsatser starter ikke nødvendigvis på trappens nederste trin. Vi har fokus på at give borgeren den rette og mindst indgribende indsats. Det kan i nogle situationer betyde, at den rette indsats er at starte højt på indsattstrappen. Det afgørende er, at vi hele tiden har fokus på, hvad der skal til, for at vi kan bevæge os ned af trappen til de mindre indgribende indsatser igen.
- Placeringen på indsattstrappen afhænger *ikke* af hvor udgiftstung en indsats er.
- Når man bevæger sig op på indsattstrappen, betyder det ikke, at de mindre indgribende indsatser på de forudgående trin ophører. Fx er det afgørende for at lykkes med opgaven, at der er et tæt og målrettet samarbejde mellem almen- og specialområdet omkring børn og unge, der har brug for særlig støtte. Mange gange vil de øverste trin på indsattstrappen omhandle flere samtidige indsatser, der kræver et stærkt fokus på at den samlede indsats er helhedsorienteret og velkoordineret.
- En forudsætning for at kunne arbejde ud fra indsattstrappen er en bred og relevant tilbudsvifte.

I det følgende foldes strategiens 4 fokusområder ud.

1. Tidlig og forebyggende indsats

Vi stræber efter at alle børn skal have et almindeligt hverdagsliv, hvor de bidrager til og er en del af fællesskabet. Forebyggelse af mistrivsel hos børn og unge er en grundlæggende del af vores tilgang og tænkning på tværs af hele børne- og ungeområdet. Som indsatspyramidens tunge bund indikerer, satser vi på tidlige, forebyggende og mindre indgribende indsatser.

Det betyder, at vi reagerer tidligt i et problems opståen, dvs allerede når barnet eller den unge viser de første tegn på faldende trivsel. Vi går rettidigt ind i samarbejde om at give den rette støtte, med fokus på, hvad der skal til, for at styrke ressourcerne hos netop det enkelte barn og dets familie. Formålet er at undgå at problemerne for barnet og familien vokser sig store og uoverskuelige og fører til behov for indgribende indsatser.

Alle børn og unge skal have lige muligheder for sundhed, udvikling og trivsel. Børn der vokser op i sårbare familier er i markant højere risiko for at klare sig dårligere gennem livet end andre børn. Tidlig opsporing og indsats i sårbare familier betyder, at vi tidligt i barnets alder har fokus på at styrke de beskyttende faktorer og begrænse risikofaktorer omkring barnet og familien med henblik på at forebygge en negativ udvikling og øge den sociale mobilitet. En tidlig indsats kan give livslang positiv effekt.

Principper:

- Vi arbejder systematisk med tidlig opsporing.
- Vi sikrer en bred og relevant tilbudsvifte, der muliggør fleksible og individuelle løsninger samt mulighed for indsatser på alle indsatstrappens niveauer.
- Vi understøtter barnets livsduelighed ved at styrke de beskyttende faktorer omkring barnet eller den unge – fx deltagelse i fællesskaber, skolegang, beskæftigelse og nære relationer.
- Vi arbejder ud fra princippet om mindst mulig indgribende indsats med sigte på at give barnet eller den unge et liv så tæt på et almindeligt hverdagsliv som muligt.
- Vi er kreative og udviser mod med fokus på "hvad der skal til" for at styrke ressourcerne hos netop det enkelte barn, den unge og familie.
- Vi tror på, at den bedste støtte vi kan give, er den der gør forældre i stand til at mestre eget familieliv.
- Vi understøtter at ingen forældre mister tilknytningen til arbejdsmarkedet på grund af at barnet ikke kommer i skole/daginstitution.

2. Indgribende foranstaltninger – med fokus på hjemmebaserede indsatser og nærhedsprincippet

Alle børn skal opleve en tryk tilværelse gennem nærhed og fællesskab. Når problemerne i en familie ikke kan afhjælpes gennem forebyggende og mindre indgribende indsatser, skal familien så vidt muligt hjælpes med hjemmebaserede indsatser.

Når det er udelukket at barnets tarv kan tilgodeses i eget hjem, har vi fokus på løsninger i barnets nærmiljø og på indsatser der griber mindst muligt ind i barnets og familiens liv. Først når det er udelukket, at barnets tarv kan tilgodeses i hjemmet gennem hjemmebaserede indsatser, kan anbringelse uden for hjemmet komme på tale.

Principper:

- Vi forsøger så vidt muligt at hjælpe familien med hjemmebaserede indsatser – også selvom der kan være tale om omfattende og ressourcekrævende indsatser.
- Vi sikrer sammenhængende, helhedsorienterede og velkoordinerede hjemmebaserede indsatser gennem et tæt og smidigt tværfagligt samarbejde.
- Vi sikrer en systematik for tværfaglig sparring og afdækning af alternative løsninger forud for anbringelse uden for hjemmet.
- Når barnets tarv ikke kan tilgodeses gennem hjemmebaserede løsninger, skal mulighed for midlertidigt familietilbud afdækkes.
- Når barnets tarv ikke kan tilgodeses i familien, skal mulighederne for anbringelse i det nære netværk afdækkes med henblik på at bevare barnets tilknytning til familie, netværk, daginstitution, skole og fritidsliv.
- Ved langvarige anbringelser anvendes så vidt muligt plejefamilier.
- Kortvarige anbringelser på døgninstitution kan benyttes som en behandlingsindsats, hvor børnene og de unge kan tilegne sig metoder og mestrings-strategier, men livet skal leves og trænes i hjemlige omgivelser.
- For børn og unge med alvorlige funktionsnedsættelser kan anbringelse på institution være korterevarende, som en aflastnings- eller behandlingsindsats, men døgnanbringelser på institution kan også være længerevarende.
- Vi sikrer en systematik for tæt opfølgning i anbringelsessager, og vi har løbende fokus på mulighed for mindre indgribende indsatser i takt med progression i familiens udvikling (ned af indsatstrappen).

3. Barnets² stemme og samarbejde med forældre

Børn og unge er ligeværdige mennesker og skal respekteres og høres. Det er de voksne omkring barnet, der har ansvaret for barnet, men de voksne kan blive klogere af at lytte til hvad barnet siger. Derfor er vi nysgerrige på og har respekt for barnets perspektiv, og arbejder systematisk med at inddrage barnets syn på løsninger og udfordringer.

Forældrene eller andre nærmeste omsorgspersoner i barnets liv er de vigtigste voksne i barnets liv. Derfor er forældrenes og det nære netværks perspektiv og erfaringer særlig vigtige at få bragt i spil i samarbejdet omkring barnet. Et godt samarbejde med familien er med til at give barnet ro og tryghed.

Principper:

- Vi arbejder for at skabe en tillidsfuld relation til barnet, familien og det nære netværk.
- Vi skaber gode rammer for samarbejde med barnet, familien og det nære netværk, fx gennem bevidst valg af metoder til inddragelse og mødeform.
- Vi kommunikerer enkelt, klart og tydeligt i samarbejdet, og vi sikrer os at barnet, familien og det nære netværk har forstået formål og mål for indsatsen.
- Vi undersøger hvor der er ressourcer i familien og netværket og bringer disse i spil.
- Løsninger udvikles og planlægges i tæt samarbejde med barnet og familien.
- Vi har fokus på at barnet og familien er aktive i forhold til at definere målene for indsatsen og tager ejerskab i arbejdet hen mod at indfri målene.
- Vi sikrer en systematik for tæt og løbende inddragelse af barnets perspektiv og familien i hele sagsforløbet.
- I anbringelsessager arbejder vi for, at forældrene så vidt muligt accepterer beslutningen om anbringelse og anbringelsessted, og at forældrene forstår og bakker op om de mål og delmål der er formålet med anbringelsen.

² Benævnelsen "barn" dækker over børn såvel som unge mennesker

4. Fokus på kerneopgaven

Kerneopgaven er vores overordnede formål, som har sigte på den værdi vi vil skabe for de børn, unge og deres familier, som vi går på arbejde for.

Kerneopgaven skal være omdrejningspunktet for alle handlinger i organisationen, og det der sikrer, at vi alle stræber efter samme mål. Derfor er det vigtigt at der er klarhed om kerneopgaven i hele organisationen, og at medarbejdere og ledere har de rette kompetencer til at løse kerneopgaven.

Vores overbevisning er, at når vi lykkes med kerneopgaven, så opnår vi både bedre løsninger, en mere fokuseret og effektiv opgaveløsning samt øget medarbejdertrivsel. Omvendt bidrager høj trivsel også til bedre løsning af kerneopgaven. Derfor vil vi skabe og fastholde en organisationskultur, der er kendetegnet ved et stærkt fokus på kerneopgaven, høj faglighed og professionalisme.

Principper:

- Vi er skarpe på vores kerneopgave, som er omdrejningspunktet for vores indsats.
- Vi tilrettelægger målrettede og individuelle indsatser med afsæt i barnets behov og ønsket progression for barnet eller familien.
- Det er målet med indsatsen, der fastsætter typen af indsats og indsatsens intensitet.
- Sammen med barnet eller familien følger vi løbende og systematisk op på mål, indsats og progression og justerer indsatsen derefter.
- Vi baserer vores indsatser på bevidst og målrettet metodeanvendelse.
- Vi har metodeansvar – vi kan argumentere fagligt og stå til ansvar for vores valg af metoder.
- Vi er åbne og opsøgende i forhold til viden om hvad der virker.
- Vi prioriterer og er stærke i det tværfaglige og tværorganisatoriske samarbejde.
- Vi er nysgerrige og åbne over for hinanden og udfordrer vanetænkning.
- Vi er kreative, forandringsparate og udviklingsorienterede.
- Vi ser os selv som en del af helhed.

